

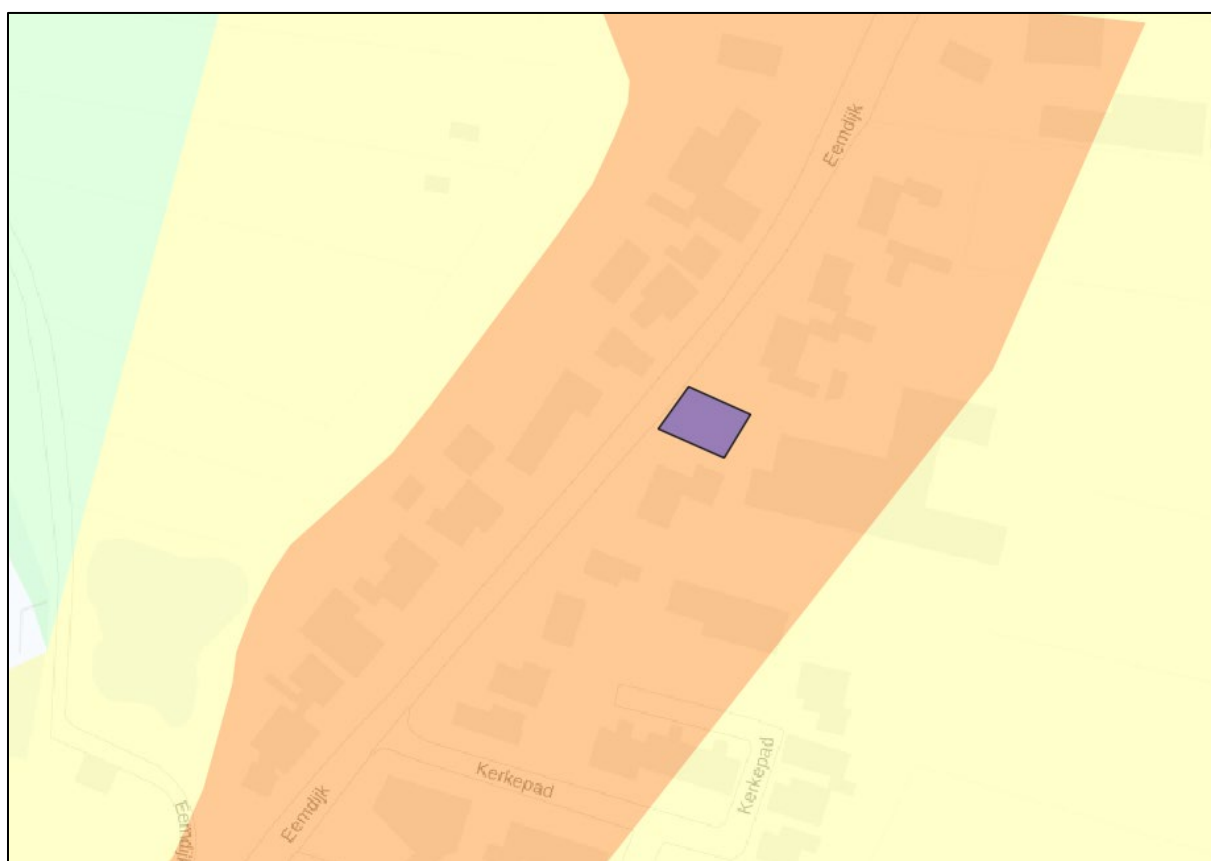
Memo Archeologie

Project: Eemdijk 37 (naast 39) te Eemdijk (Bunschoten-Spakenburg)
Betreft: Advies archeologie voor bouwen woonhuis
Datum: 21 september 2023

Wijziging bestemmingsplan

Er is een aanvraag tot wijzigen van het bestemmingsplan binnengekomen voor het aanwijzen van een bouwvlak voor het bouwen van een woning op het terrein (de tuin; perceel M-1573) direct naast Eemdijk 39.

De beoogde woning¹ krijgt een omvang van 118m² en ligt volgens het Bestemmingsplan Eemdijk (vastgesteld op 30-08-2012) in een zone met een hoge archeologische verwachting (figuur 1). Bouwwerken groter dan 100m², met een diepteverstoring dieper dan 30cm, zijn hiermee onderzoeksplchtig wat betreft archeologie.

Figuur 1: de beoogde locatie (in paars) op een uitsnede van de archeologische beleidskaart. De oranje zone is de zone met een hoge archeologische verwachting.

Beoogde bodemverstoring

De bouw van de woning bestaat uit het aanleggen van funderingsstroken (op palen) die de contouren van de plattegrond volgen, inclusief de draagmuren. Effectief zal de bodemverstoring

¹ Gegevens op basis van bestektekening B01 van Finnhouse architectuur b.v. (dd. 22-05-2023).

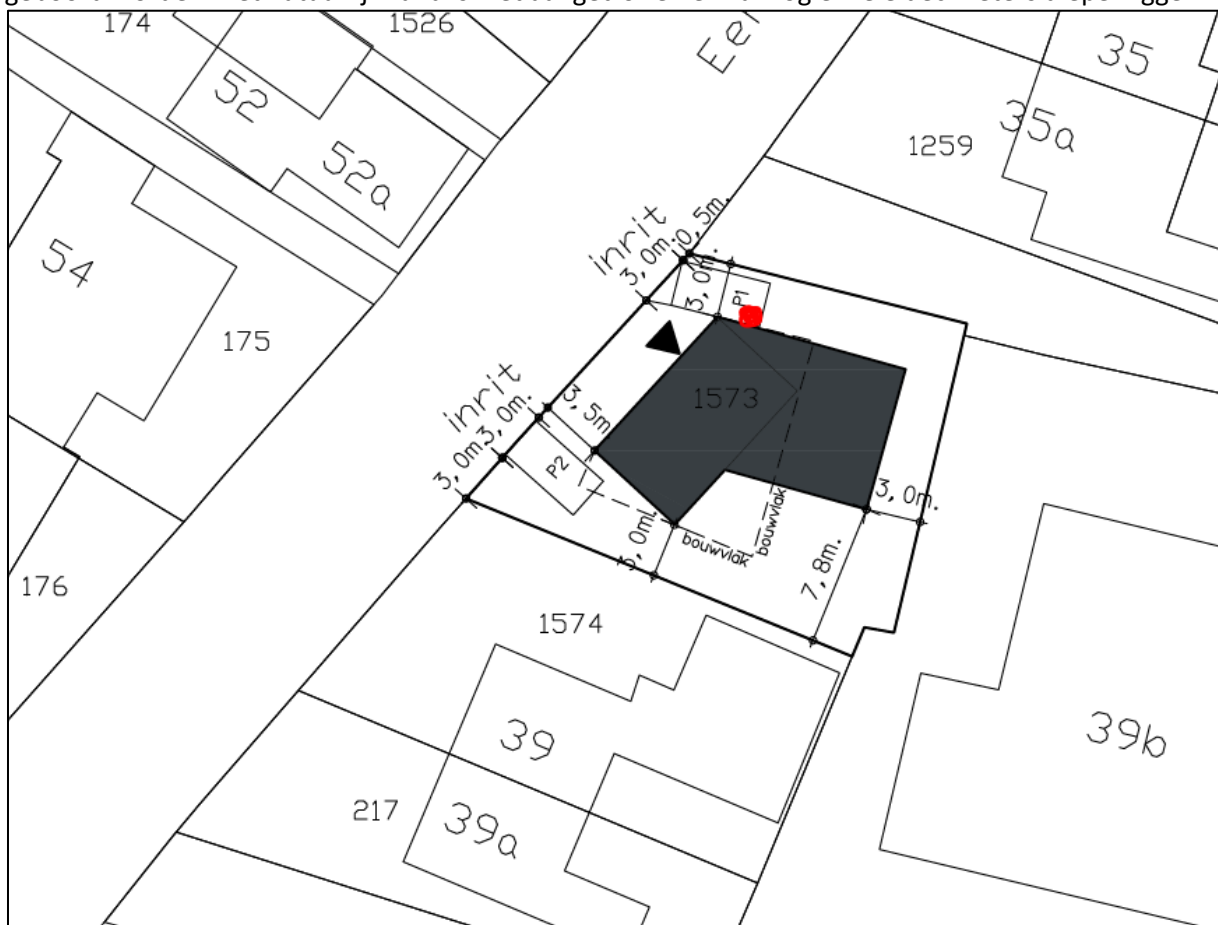
door de balken (op een diepte van vermoedelijk circa 70cm onder maaiveld) naar verwachting op maximaal 50m² uitkomen. Het palenplan voor de fundering is nog niet bekend, maar zal gelet op de lichte bebouwing bestaan uit circa 20-30 palen.

Plantoets en veldbezoek

Gelet op de archeologisch bekende waarden in de directe omgeving kan zich op de locatie in dieper gelegen bodemlagen een pleistoceen dekzandpakket met vondsten uit met name het Mesolithicum bevinden. Dergelijke (verdrongen) dekzandruggen liggen met name in het poldergebied tussen Eemdijk en Spakenburg. Uit de Nieuwe Tijd worden geen bewoningsresten verwacht, maar mogelijk wel sporen van landinrichting en -gebruik.

De regio-archeoloog heeft in het kader van de plantoetsing een bezoek gebracht aan het terrein op 19-09-2023 en één bodemkundige boring gezet binnen de contour van de beoogde woning. In verband met de aanwezigheid van een grote vijver, enkele terrassen en grote planten/bomen was er geen ruimte om meer boringen te kunnen zetten. Ik verwacht echter dat de gezette boring representatief is voor het plangebied.

De boring toonde aan dat de bodem bestaat uit een pakket opgebrachte (tuin)grond van circa 100 cm dik. Hieronder bevond zich een pakket van 50 cm bruin gevlekt, sterk kleiig zand met enkele vondsten (baksteen, glas, sintel: vermoedelijk allen Nieuwe Tijd). Op 150cm onder maaiveld lag een blauwe kleiband van circa 15cm dik, restant van een (flinke) overstroming. Tussen 165 en 250cm onder maaiveld was een pakket schone zandige klei met veenvlekken aanwezig. Vanaf 250cm onder maaiveld werd een natuurlijk veenpakket aangeboord. Dieper dan 270cm onder maaiveld kon niet geboord worden. Het natuurlijk zand is niet aangetroffen en zal nog enkele decimeters dieper liggen.

Figuur 2: de kadastrale kaart van Eemdijk naast 39 met de beoogde locatie van de woning (donkergrijs) en de locatie van de bodemkundige boring (rode stip).

Advies archeologie

Aangezien het dekzand niet is bereikt, kan geen uitspraak worden gedaan over diepteligging van eventuele vroeg-prehistorische vindplaatsen. Gelet op de hoogtes van de dekzandkopjes in Spakenburg (Fokjesweg e.d.) zal hier echter zeker geen dekzandkop aanwezig zijn. De overige aangetroffen bodemlagen lijken een beeld te geven van een geroerd pakket klei met veen, vermoedelijk door overstroming en / of dijkdoorbraak. De bruine kleilaag met de enkele vondsten lijkt een opgebracht pakket te zijn, voor het bouwrijp maken van de oostzijde van de Eemdijk.

Hoewel niet het doel van deze boring, lijkt een archeologische vindplaats hier op basis van de bodemgesteldheid niet te verwachten. Indien er wel een vindplaats aanwezig is, zal die dieper dan 100cm onder maaiveld liggen, onder de opgebrachte (tuin)arde. Het grootste deel van de verstoring, namelijk de funderingsbalken, komen in dit pakket te liggen. De effectieve verstoring van diepe lagen wordt gevormd door de heipalen. Deze verstoring is minimaal en zal minder dan 1,5-2% van het plangebied betreffen. De eventueel aanwezige archeologie zal hierdoor niet onevenredig verstoord worden.

Archeologisch onderzoek is m.i. daarom op basis van het huidige bouwplan (zonder kelder), niet noodzakelijk. Indien het bouwplan sterk wijzigt, zal opnieuw advies gevraagd moeten worden aan de gemeentelijk archeoloog.

Opgesteld door / Inlichtingen bij:

Regio-archeoloog
Centrum voor Archeologie
Gemeente Amersfoort
Westsingel 46
3811 BB Amersfoort